

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus
Grammatico-Criticus Et Archæologicus**

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput quintum. De pronominibus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1559>

Nota, quod per neutra singularia producta in **ἌΤΑ** Græca pluralia redduntur in *Uphilandā* versione: ut videre est *Luc.* xviii, 21, 28. & xiv, 17. & v, 11.

XIII. Comparativa formantur à positivis in **ΙΖΧ**, vel **ΩΖΛ**. ut **ΜΑΝΔΙΖΧ** à **ΜΑΝΔΛ**, multus. **ΕΚΩΔΙΖΧ** à **ΕΚΩΔΛ**, sapiens. **ΣΥΝΦΩΖΛ** à **ΣΥΝΦΩΛ**, fortis. Superlativa vero formantur à comparativis in **ΙΣΤΣ**, & emphaticè in **ΙΣΤΑ**. ut **ΒΑΤΙΣΤΣ**, **ΒΑΤΙΣΤΛ**, optimus, à **ΒΑΤΙΖΧ**. **ΕΚΝΙΣΤΣ**, **ΕΚΝΙΣΤΛ**, primus. **ΜΑΝΔΙΣΤΣ**, **ΜΑΝΔΙΣΤΛ**, à **ΜΑΝΔΙΖΧ**. **ΗΛΗΙΣΤΣ**, **ΗΛΗΙΣΤΛ**, altissimus, **ΗΛΗΙΖΧ**, altior, **ΗΛΗΛ**, altus. **ΜΛΙΣΤΣ**, maximus, **ΜΛΙΖΧ**, major. Leguntur etiam **ΛΗΗΝΙΣΤΣ**, & **ΛΗΗΝΙΣΤΛ**, altissimus. **ΣΠΕΔΙΣΤΛ**, novissimus. **ΗΙΔΗΝΙΣΤΛ**, extremus. **ΜΙΝΙΣΤΛ**, minimus. **ΛΕΤΩΝΙΣΤΣ**, & **ΛΕΤΩΝΙΣΤΛ**, ultimus, quorum comparativa non extant in pretiosis argentei codicis reliquiis.

CAPUT QUINTUM.

De Pronominibus.

I. Pronomen primitivum primæ personæ (ic, ego, pit, nos duo, pe, nos) declinatur in hunc modum:

Num. sing.	Num. dualis.	Num. plur.
Nom. Ic, ego.	Nom. ² pit, nos duo: <i>vāi</i> , <i>vā</i> .	Nom. pe, nos.
Gen. min.	Gen. uncep.	Gen. upe.
Dat. me.	Dat. ³ unc, unge, & uncipum.	Dat. ur.
Acc. me, ⁴ mec.	Acc. pit.	Acc. ur.
Abl. me.	Abl. unc, unge, & uncipum.	Abl. ur.

Pro pe, nos, legitur in *Dano-Saxonice* poe, & urh, ut, þophuon poe i urh færtas, quare nos *jejunamus*, Matth. ix, 14. cod. ms. interl. Cott. Hic libet subjicere unum, & alterum exemplum pronominis primæ personæ in duali numero. *Luc.* xxii, 41, alter latronum ad alterum, i pit pitodlice by uncep æp-dædum onþoð, & nos quidem secundum quod fecimus, recipimus. uncep rylfpa riþ, inquit Adamus ad Evam, *Cædm.* p. 19. l. 23. *Matth.* iii, 5, Jesus ad baptistam sic loquitur; Læt nu, þu unc gebæfenah ealle pihtþyrnisse geþyllan, sine modd, sic enim nos decet implere omnem iustitiam. *Matth.* xx, 31, duo cæci clamant ad Christum; gemiltra unc Dauid er runu, miserere nostri, fili David. *Marc.* x, 37, Jacobus & Johannes sic Christum affantur, rylle unc. þat pit ritton on þinum pulþne, da nobis, &c. *Luc.* ii, 48, sic alloquitur Maria Christum; runu hpi dideft þu unc þur. þin fædep and ic rapiȝende he rohton, fili, quid fecisti nobis sic, ecce pater tuus, & ego dolentes querebamus te. *Luc.* xii, 13. rege minum bƿeðep. þat he ðæle uncep æhta pið me, dic fratri meo, ut dividat mecum nostram hæreditatem. þuþ uncep bƿoþer-pæðenne ic recge roð, per fraternitatem nostram verum loquor. Nota etiam, quod à Goth. **ΠΝΣΙΣ**, Francice legitur ⁵ uric, urich, urh, pro nos, & nobis. Hisce addas exemplum gen. plur. upe. nu Adam can yfel i god ypa ypa upe rum, nunc Adamus scit bonum & malum, sicut unus ex nobis, *Gen.* iii, 22.

II. Pronomina possessiva primæ personæ (min, meus, mine, mea, &c.) sic declinantur:

Numerus singularis.	Numerus pluralis.
Nom. min, meus, um.	Nom. mine, mea.
Gen. minej.	Gen. minje.
Dat. minum.	Dat. minpe.
Acc. minne, min.	Acc. mine.
Voc. min.	Voc. mine.
Abl. minum.	Abl. minpe.
Numerus singularis.	Numerus pluralis.
Nom. upe, noſter, um.	Nom. upe, noſtra.
Gen. upej.	Gen. uppe.
Dat. upum.	Dat. uppe.
Acc. upne.	Acc. upe.
Voc. upe.	Voc. upe.
Abl. upum.	Abl. uppe.

Pro upe, legitur urej, urej, noſter, noſtras, à Goth. **ΠΝΣΛ**, vel potius *Francico* unfer: ut, neþgend urej, redemptor noſter, *Cædm.* xiii, 21. hylbleare iſ urej liſe, p. 82. l. 21. pro upum

¹ Runice **BRATHITA**, bradista, latissimus, planè ad formam Græcorum in ¹⁵⁰, ut in ^æer-
eos, ^ællas, &c. ² Goth. **VIT**: ³ Goth. **ΠΓ-**
ΓΚΙΣ: ⁴ Mec ƿorð ƿrecað, me dolor ƿekat, *Cædm.* p. 47. l. 24. Mec derivatur à Gothicō
MIK: ⁵ Sibban þu uric undeþ æhta læ-
deft. þu uric poldeft þacne becypjan, *Cædm.* p. 57. l. 24. vide caput vigesimum.

occurred

occurrit scriptum uffum, Bed. H. E. p. 81. & pro uper, uffer, p. 86. in margine uffum etiam occurrit, p. 122. & uffe pro upne. re h̄e ob uffe t̄ide, qui ad nostra tempora vixit, p. 149. piciendum uffum þam æfertan hlaſorðum, p. 300. on uffum anpealde, in nostra potestate, Boeth. p. 25.

Numerus singularis.

Nom. unceþ, ¹ noſter.	Nom. unceþe, noſtra.
Gen. unceþer, pro unceþer.	Gen. unceþper.
Dat. unceþum.	Dat. unceþpe.
Acc. unceþne.	Acc. unceþe.
Voc. unceþ.	Voc. unceþe.
Abl. unceþum.	Abl. unceþpe.

Numerus pluralis.

Nom. uncpe.	Nom. uncpe.
Gen. unceþpa.	Gen. unceþpa.
Dat. unceþum.	Acc. uncpe.
Acc. uncpe.	Voc. uncpe.
Abl. unceþum.	Abl. uncpe.

Matth. xx, 33, clamant ad Christum duo cæci: þæt unceþe eagan r̄yñ geoponeðe, domine, ut aperiantur oculi. vide Luc. xii, 13. geþeo þat he iſ æpend-recg unceþe heaþpan, percipio illum esse nuncium nostri domini, inquit Eva ad Adamum, Cædm. xvi, 19, & 25. Þemuna þu þyrre t̄ide, and unceþer geþrþaceþ, memento hujus temporis, ac loquelæ noſtræ, angelus ad Edwinum, Bed. H. E. p. 139.

III. Pronomen primitivum primæ personæ Mæſo-Gothicum **īK**, ego, declinatur in hunc modum:

Num. sing.

Nom. īK , ego.
Gen. MEINΛ .
Dat. MIS .
Acc. MIK .
Abl. MIS .

Num. dual.

Nom. VIT , ^{vāi} , ^{vā} .
Gen. ΠΓΚΙS , vel ΠΓΓΚΙS .
Dat. ΠΓΚΙS .
Acc. VIT .
Abl. ΠΓΚΙS .

Num. plur.

Nom. ² VEIS , nos.
Gen. ΠΝΣΛΚΛ .
Dat. ΠΝS , & ΠΝSIS .
Acc. ΠΝS , & ΠΝSIS .
Abl. ΠΝS , & ΠΝSIS .

Exempla dualis numeri petantur ex Job. xvii, 22. Marc. x, 37. Matth. ix, 27. Luc. vii, 20.

Numerus singularis.

n. { MEINS , meus.	n. MEINΛ , mea.
n. { MEIN , meum.	
g. MEINIS .	g. MEINΛIZRS .
d. MEINΛMMΛ .	d. MEINΛI .
a. { ³ MEINΛNΛ ,	a. MEINΛ .
v. MEINS , MEIN .	v. MEINΛ .
a. MEINΛMMΛ .	a. MEINΛI .

Numerus pluralis.

n. { MEINΛI , mei.	n. MEINQS , meæ.
n. { MEINΛ , mea.	
g. MEINΛIZE .	g. MEINΛIZR .
d. MEINΛIM .	d. MEINΛIM .
a. { MEINΛNS ,	a. MEINQS .
v. MEINΛI, MEINΛ .	v. MEINQS .
a. MEINΛIM .	a. MEINΛIM .

Numerus singularis.

n. { ΠΝSΛK , noſter,	n. ΠΝSΛKA , noſtra.
n. { ΠΝSΛK , noſtrum.	
g. ΠΝSΛKIS .	g. ΠΝSΛKANZRS .
d. ΠΝSΛKΛMMΛ .	d. ΠΝSΛKΛI .
a. { ² ΠΝSΛKΛNΛ ,	a. ΠΝSΛKA .
v. ΠΝSΛK .	v. ΠΝSΛKA .
a. ΠΝSΛKΛMMΛ .	a. ΠΝSΛKΛI .

Numerus pluralis.

n. { ΠΝSΛKΛI , noſtri.	n. { ΠΝSΛKRS ,
n. { ΠΝSΛKΛ , noſtra.	n. { noſtræ .
g. ΠΝSΛKΛIZE .	g. ΠΝSΛKΛIZR .
d. ΠΝSΛKΛIM .	d. ΠΝSΛKΛIM .
a. { ΠΝSΛKΛNS ,	a. ΠΝSΛKRS .
v. ΠΝSΛKΛI , &c.	v. ΠΝSΛKRS .
a. ΠΝSΛKΛIM .	a. ΠΝSΛKΛIM .

Ab **ΠΓΓΚΙS** proculdubio est possessivum **ΠΓΓUΛK**, ^{raistegs}, sed deest exemplum in argenteo codice lacunis pleno.

IV. Pronomen primitivum secundæ personæ (þu, tu, gýt, oþai, ge, vos) declin. in hunc modum:

Num. sing.

Nom. ðu , tu .	Nom. * gýt , ^{oþai} , ^{oþa} .
Gen. þin .	Gen. inceþ .
Dat. þe .	Dat. incþum , & inc .
Acc. þe , þec .	Acc. inc .
Voc. eala þu .	Voc. eala inc .
Abl. þe .	Abl. incþum , & inc .

Num. dual.

Nom. ðe , þe .	Nom. ge , vos .
Gen. inceþ .	Gen. eopeþ .
Dat. incþum , & inc .	Dat. eop .
Acc. inc .	Acc. eop .
Voc. eala ge .	Voc. eala ge .
Abl. incþum , & inc .	Abl. eop .

Num. plur.

Nom. ðe , þe .	Nom. ðe , þe .
Gen. inceþ .	Gen. inceþ .
Dat. incþum , & inc .	Dat. incþum , & inc .
Acc. inc .	Acc. inc .
Voc. eala ðe .	Voc. eala ðe .
Abl. incþum , & inc .	Abl. incþum , & inc .

Exempla dualis numeri in pronomine secundæ personæ: Cædm. p. v. sic affatur Deus Adamum, & Evam: inc þeal þeal þæt þæt þeal þæt punian on geþealde, sub vestrâ ditione erit salum. inc

² Naiteggs, de duobus nimirum dicitur. ³ Runicæ. **ΠΗR**, **weir**. Germ. **Wîr**. gen. **unſer**. dat. **unſ**. acc. **unſ**. abl. **unſ**. ³ Legitur **MEINΛA**, Matth. xi, 10. & **MEINΛMA**, Luc. xx, 13.

tam in codice impreſſo, quam apographo Juniano, quod extat in bibl. Bodleiana. * Et incit, Cædm. lxii, 2. per̄taþ incit heþ, manete vos hic. incit autem compositum est ex inc & gýt. F býraþ

hypat eall, vobis omnia obedient. papnuah inc piþ hōne pæstm, cavete vobis ab illo fructu, vi, 4.
Matth. ix, 28, ait Christus ad duos cæcos: gelyfe ȝyt þat ic inc mæg gehælan, creditisne,
quod ego possum vos sanare. v. 29, ry inc æfter eoppum geleafum, secundum vestram fidem fiat
vobis. in aliquot codicibus, ry inc æfter incipit geleafum. Matth. iv, 19, Christus ad Pe-
trum, & Andream: cumad æfter me. I ic do þat ȝyt beoð manna fiscpar, venite post me,
& faciam vos fieri piscares hominum. Matth. xx, 22, Christus ait ad Zebedæi filios: ȝyt ny-
ton hƿat ȝyt biddað. mage ȝyt ƿinçan hōne calic he ic to ƿinçenne hæbbe, nescitis quid
petatis: potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? denuo v. 23, p̄toblice ȝyt minne ca-
lic ƿincaþ, calicem quidem meum bibetis. to ryttanne on mine ƿiþhan healþe. oððe on pyn-
tspan. nyr me inc to ryllene, sedere autem ad dextram meam, vel sinistram, non est meum da-
re vobis. consule etiam Marc. x, 39, 40. & Luc. ii, 42. bið ȝemæne incipit opleg nrð,
inter vos (inquit Deus ad Serpentem & Ewan loquens) erit perpetua inimicitia, Cædm. xxii,
16. Hic libet adjicere exemplum gen. plur. numeri, quod rarius occurrit: God com þ he
polde ƿantian eopeþ, venit Deus, ut vos probaret, Exod. xx, 20. Occurrit hec pro he, quod
proculdubio formatur à Cimbro Pig, vel Francico thec, Gothicæ ΦΝΚ. Pro eop non raro oc-
currit ȝeop, ut in præfatione Ȑlfredi regis ad Wulfgem, quam præmisit pastorali sancti Gre-
gorii, ȝop þi me ƿingað betepe. ȝif ȝeop ƿpa ƿincaþ, quapropter mibi optimum visum est, si
tu quoque ita existimas. Legitur etiam aliquando ȝep: ut, pe renden ȝep, mittimus vobis, chart.
Hen. III. quam publici juris fecit Somerus in lexico sub voce Unnan. In Dano-Saxonice pro
eop occurrit saepe juch, juh, juih, more scilicet Francorum, ut in cap. xx. amplius docebitur.

V. Pronomina possessiva secundæ personæ sunt þin, tuus, tuum, þine, tua, quæ declinantur:
ut min, & mine, meus, meum, mea. & eopeþ, vester, um, eopeþe, vestra, quæ sic declinantur:

Numerus singularis.

Nom. Eopeþ, vester, um.	Nom. ȝeopeþe, vestra.
Gen. eopeþer.	Gen. eopeþra.
Dat. eopeþum.	Dat. eopeþre.
Acc. eopeþne, &c.	Acc. eopeþe, &c.

Numerus pluralis.

Nom. eopeþe, vester, a.
Gen. eopeþra.
Dat. eopeþum.
Acc. eopeþe, &c.

Denique incep, ȝeopeþe, or. incepere vel incipe, ȝeopeþe, quæ declinantur ut uncep, & uncepe.
incepe cynnæ, Cædm. v, 8.

VI. Pronomen primitivum secundæ personæ Mæso-Gothicum declinatur in hunc modum:

Num. sing.

Nom. ΦN. tu.
Gen. ΦEINΛ.
Dat. ΦNS.
Acc. ΦNK.
Voc. ΦN.
Abl. ΦNS.

Num. dual.

Nom. ΓIT, ȝeopði, ȝeopð.
Gen. ȝIGVIS, & ȝIGVÍS.
Dat. ȝIGVIS.
Acc. ΓIT.
Voc. ΓIT.
Abl. ȝIGVIS.

Num. plur.

Nom. ȝIVIS. vos.
Gen. ȝIVΛK.
Dat. ȝIVIS.
Acc. ȝIVIS.
Voc. ȝIVIS.
Abl. ȝIVIS.

Exempla dualis numeri in casibus obliquis occurunt Marc. x, 36. & xi, 2. Luc. xix, 31. In recto vero non reperitur exemplum in argenteo codice, quod tamen conjecturâ supplevi; ut enim ȝIT respondet ȝit in persona primâ; ita suadet analogia ut ȝit ȝyt respondet ΓIT:

VII. Pro ΦN occurrit ΦNZEI, item pro ΦNS occurrit ΦNZEI, Luc. iii, 22. Marc. i, 11. Pro ȝIVIS etiam non raro occurrit ȝNS, & ȝNZEI. & ȝIVIS ȝNS reperitur Luc. vi, 25.

VIII. Pronomina possessiva secundæ personæ sunt ΦEINS, tuus, ΦEINΛ, tua, ΦEIN, tuum, quæ declinantur ut MEINS, MEINΛ, MEIN. ȝIVΛK, vester, ȝIVΛK, vestra, ȝIVΛK, ȝestrum, quæ declinantur ut ȝNSΛK, ȝNSΛK, ȝNSΛK. Et ȝIGVÍS, vester duorum, quod occurrit Matth. ix, 29. Huic ȝIGVÍS proculdubio respondet ȝIGVÍK, vestra duorum, & declinantur ut ȝIVΛK, & ȝIVΛK.

IX. Pronomen primitivum tertiae personæ (viz. he, ille, heo, illa,) declinatur in hunc modum:

Numerus singularis.

Nom. he, ille.	Nom. heo, illa.
Gen. hýr, hýr.	Gen. hýre.
Dat. him.	Dat. hýre.
Acc. ȝ hine.	Acc. hi.
Abl. him.	Abl. hýre.

Numerus pluralis.

Nom. hi, illæ.
Gen. heoþa, hýra.
Dat. him.
Acc. hi.
Abl. him.

X. Pro hi, illi, in nominativo & accusativo plurali occurrit non raro hýg. Hio etiam scriptum occurrit pro hi, illi, & hýra, heoþa pro hýre: ut, æheodige men ȝif hio hýra hæ-

¹ Vel eopeþ. ² Legitur ȝIGVIS, Marc. i, 17. ¹⁵ ³ Vide Luc. xiv, 33. ⁴ ȝNZEI, qui, &c. Luc. xvi, ut observare licet in monumentis Runicis.

ined pihtan nyllað, alienigenæ verd, qui de suo adulterio non volunt resipiscere, Spelm. conc. p. 194. Occurrit etiam hepe, & hep pro hipa: ut, hi polden dnohtian hep hif on anceprettle, vellent vitam suam agere in anachorefi. hia quoque legitur pro hi, illi: ut, roðlice manega he gehælbe ður þat hia næron on him, multos enim sanabat, ita ut irruerent in eum, Marc. iii, 10. Heo etiam reperitur pro hi, illi: ut, pe haten calle upe tƿeope in he tƿeopþe þær heo ur aȝen, præcipimus fidelibus nostris per fidem, quam nobis debent, charta H. III. suprā citata. unde heom quoque pro dativo plurali him: ut, dem þu heom Ios, Judica illos, Deus, Ps. v, 11. Sic in chartâ modò citatâ, of heom, illorum, vel ex illis. ubi etiam heom videtur ponî pro hi, illos: ut, þær calle upe tƿeope heom healdan deadlicheitân, ut omnes fideles nostri eos habent infensissimos. Occurrit etiam hi-heom, illi ipsi, & ab hoc heom pro hi, illos, forsan deducitur hem, quod in veteribus nostris auctoribus semper occurrit pro them. Pro hi illam, non raro occurrit hig, quod à Gothicō ȐGΛ deducitur. exempla videat lector Matth. ix, 18. & xxii, 28. Marc. v, 33. A genitivo plurali hipa & heopa deducitur pervetustum illud her, quod in antiquis auctoribus significat their: sic in libro cui titulus ¹ The vision of Pierce Plowman, legitur:

Hermets on a heape with hoked staves
Wenten to Walsingham, and her wenches after. &
Cokes, and her knaves cryden, hote pyes, hote.

ubi obiter notetur, quod knave ab Anglo-Saxonico cnapa proveniens, puerum, vel servum significat. A genitivo singulare hipe, venit her in moderno sensu.

XI. Pronomen primitivum tertiarum personarum in lingua Anglo-Saxonica non habet possessivum declinabile, sed sensus possessivus semper exprimitur per genitivos primitivi in utroque genere, & numero, nimis per hi, hipa, hipe, heopa, quae etiam reciprocè usurpantur, ut videtur est Matth. iii, 17. Luc. iii, 17. & iv, 16. & v, 25. Matth. vi, 29. & vii, 24, 26. & viii, 22. Sensus tamen reciprocus non raro exprimitur per rin, & rine, suis, a, um: ut in Spelm. conc. p. 196. gif eyne deð hir pade þær dager vi recill. pð dnyhten gebete oððe rine hyð, si servus hðc die itineraverit, domino sex solidos pendat, aut suum corium. rynæc healic pond dolice pñ dnyhten rinne, locutus est temere verbum superbum contra dominum suum, Cædm. vii, 20. bñego engla bereah eagum rimum, angelorum princeps oculis suis intuebatur, Cædm. xxiii, 20. Hæc vox rin manifestè derivatur à Gothicō SEINS, suis, ut & Gallorum sien, sienne; cum articulo, le sien, la sienne. Notandum tamen hic est aliquando legi heopum, suis: ut, on heopum tibum, in suis temporibus. unde suspicor possessivum heop, hyn, hip, hep, ab heopa, hyna, hipa, inter legendum, ut apud Francos, eti rarius, occurtere. & forsan in exemplo supra posito in reg. 10. hep hif vitam suam, hep, non pro genitivo plurali primitivi he, sed pro hep possessivo sumendum est. vid. gram. Francicæ cap. v, 17.

XII. Quemadmodum articulus SΛH, vel SΛ Goþorum, induens pronominis naturam, significat ðer, hic, ait, ipse, ixen, ille: sic re articulus Anglo-Saxonum usurpatur pro pronomine tertiarum personarum: ut, re he heop: offliðð. re mot gecyhan pñ af, qui furem occidit, is juramento debet affirmare, &c. LL. Inæ c. 16. re he hloþ becoȝen ry. Geƿicne re hine, qui turma accusatur, is se culpa purgato, LL. Inæ c. 14. Sic Marc. xii, 3, 5. ha rƿunȝon hi þane, tum eum ceciderunt. and hi þane offlogon, & illum occiderunt.

XIII. Pronomina primitiva tertiarum personarum apud Goths sunt tria, IS, ait, ille, GΛINS, ixen, ille, & SIS, s, sui. IS autem & femininum ejus SI, declinantur in modum sequentem:

Numerus singularis.

Nom. IS, ille.	Nom. SI, illa.
Gen. iS.	Gen. iZXS.
Dat. iMMΛ.	Dat. iZΛI.
Acc. iNΛ.	Acc. iGΛ.
Abl. iMMΛ.	Abl. iZΛI.

Numerus pluralis.

Nom. EIS, illi.	Nom. iGXS, illæ.
Gen. iZE.	Gen. iZX.
Dat. iM.	Dat. iM.
Acc. iNS.	Acc. iGXS.
Abl. iM.	Abl. iM.

Pro EIS legitur iGΛ Luc. ii, 50. unde A. S. hig, pro hi, illi. Pro iM frequenter occurrit iN. ut Luc. vi, 13, 39. Ab accus. iGΛ, derivatur hig A. S. pro hi, illam. Pro dat. iZΛI occurrit iZΛIZE.

Numerus singularis.

Nom. GΛINS, ille.	Nom. GΛINΛ, illa.
Gen. GΛINIS.	Gen. GΛINΛIZXS.
Dat. GΛINΛMMΛ.	Dat. GΛINΛI.
Acc. GΛINΛA.	Acc. GΛINΛ.
Abl. GΛINΛMMΛ.	Abl. GΛINΛI.

Numerus pluralis.

Nom. GΛINXS, illæ.
Gen. GΛINΛIZX.
Dat. GΛINΛIM.
Acc. GΛINΛS.
Abl. GΛINΛIM.

SIS, sui, declinatur in hunc modum: Nominativo caret. Genitivo, Dativo SIS, sui, sibi. GΛINXS, ait, Luc. xviii, 13. Accusativo SIK, se. Ablativo SIS, se. A Pronomine reci-

¹ Hujus auctorem infra per Satyrographum non raro designamus. ² Occurrit hoc pronomen in

lingua etiam Runica, quam veterem Norreno-Gothicam nonnulli auctores appellare solent.

GRAMMATICA ANGLO-SAXONICA, &

24 proco SIS fit possestivum **SEINS, SEINΛ**, *suns, sua*, quod declinatur ut **MEINS, MEINΛ**:
XIV. Ab **SYES**, *substantia, facultates, bona alicui propria*, fit pronomen vel adjectivum **SYES**, **SYESΛ**, quod in versione *Ulpila-Gothica* redditur *idos, ia, or, suns, a, um, & A. S. hiſ aȝen, & sic decl.*

Numerus singularis.

Nom. **SYES**.
Gen. **SYESIS**.
Dat. **SYESΛMMΛ**.
Acc. **SYESΛNΛ**.
Abl. **SYESΛMMΛ**.

Numerus pluralis.

Nom. **SYESΛI**.
Gen. **SYESΛIZE**.
Dat. **SYESΛIM**.
Acc. **SYESΛNS**.
Abl. **SYESΛIM**.

SYESΛ, uti ego existimo, declinatur ut **MEINΛ, MEINΛIZXS, MEINΛI, MEINΛ, &c.**

XV. Pronomen **ðiſ** vel **ðeoſ**, **ðiſ**, **hic, hæc, hoc**, declinatur in modum sequentem:

Numerus singularis.

n. ðiſ , ðeoſ , hic, hoc .	n. ðeoſ , hæc .
g. ðiſer , ðiſere , þeſes, & þær .	g. ðiſere .
d. ðiſum , & ðiſ .	d. ðiſere .
a. ðiſne , hunc . þiſ, þer, hoc .	a. ðær, þar, þeſor .
a. ðiſum .	a. ðiſere , þiſere .

Numerus pluralis.

n. ðaſ , hi , hæ , hæc .	n. ðaſ , bi , hæ , hæc .
g. ðiſera , þiſera .	g. ðiſera , þiſera .
d. ðiſum .	d. ðiſum .
a. ðaſ .	a. ðaſ .
a. ðiſum .	a. ðiſum .

Dat. **ðæt** etiam usurpatut ut **þiſ, þer, neutrum**, & declinatur ut supra in cap. secundo de articulo. Notandum autem genit. **þæt, þat**, viz. **þar, þer** euphonice dici pro **þat, þæt**.

Observandum etiam hic est pronomina demonstrativa masculini, & foeminini generis **þiſ, þeſor, þiſum**, præmissa nominibus, articulorum naturam nonnunquam induere: ut **rend ur on þar rygn, mitte nos in porcos**, Marc. v, 12. commate autem 13. **þa eodon þa unclenan gaſtaſ on þa rygn, tum spiritus immundi introierunt in porcos**.

Notandum quoque **þiſ, þer**, significare **iſte, iſtud, æquè ac hic, hoc, & þeſor iſta, æquè ac hæc.** pro **þiſum, þyſum, þyſon**, occurrit **þiſ**: ut, on **þiſ** antepaſtan liſe, in bac præſenti vita, Boeth. p. 117. pro **þiſere** reperitur **þiſre**, ut, ge on **þiſre** populde ge on **þeſe** topeaſtan, quum in hoc mundo, tum in futuro. on **þiſre** ilcan bec, Boeth. p. 96. on **þeſe** ilcan bec, p. 94. & pro **þiſera**, **þiſra**, Matth. XIII, 22. **I** þonne geopriſulnæ **þiſre** populde, **I** leaſung **þiſra** peopulde-pelena þorþrygmaſ **þat** popd, & tunc ſollicitudo ſæculi bujuſ, & fallacia diuitiarum ſuffocat verbum. **þoſ þiſra** tida ſpecenniſſe. Bed. H. E. p. 158. pro **þiſra** autem denuo per apocopen occurrit **þiſr**, vel **þyſr**: ut, anum **þiſra** lytylpa manna, uni ex minimis iſtis, Matth. x, 42. Sic in præfat. **Ælfr.** ad **Wulf.** **þiſra** (pro **þiſre**) populd þinga, bujuſ mundi res. Dat vel **þæt** significant etiam **id, illum, iſtud, perindē ac hoc**. Quinimo **þiſ, þer, þeſor, þat**, emphaticè significant **iſtic, iſtæc, iſtoc**.

XVI. Apud Anglo-Saxonē **re**, **reō**, & **þe**, **þeo**, **þat**, & apud Gothos **+SΛ, SΛ, +ΦΛΤΛ**, demonstrativè significant, ut **þiſ, þeſor, þat, hic, hæc, hoc**, & ut **is, ea, id, vel ille, illa, illud**, apud Latinos. Nota etiam, quod ablativo **þeſe** poſponatur aliquando præpoſitio **on**: ut, **Lpiſt gerett þiſ gebeſ**. **I** ſpa beleac miſ ſeapum popbum. **þæt** ealle upe neoba aȝþer ge gaſtlice ge li-chamlice **þæpon** ſynd belocene, **Christus hanc orationem præſcripsit**, & tam paucis verbis conſclusit, ut omnia nobis neceſſaria, tam corporalia, quam ſpiritualia eā compreenderentur, cod. ms. pe pil-

¹ Runicè enim SIS est ΗΙΚ, fin: ut ΗΝΥΡ: ΗΡ: ΗΝΥΡ: ΡΙΗΕ: ΗΠΙΚΑ: ΗΗΙ: ΗΠΤΙΡ: ΑΗΨΗΤ: ΜΒΑ: ΡΙΜΡΑ: ΗΙΚ. Dulfr ug Ulfr ſtino diſi uſtir Oſmut liba filaga fin, i.e. Dulfer, & Ulfer lapidem hunc erexerunt Oſmuto dilecto ſuo ſocio, Ol. Worm. mon. Dan. I. 3. c. 4. **ΤΛΠΡΛ: ΡΙΗΕ: ΗΠΙΚΑ: ΗΗΙ: ΗΠΤΙΡ: ΡΑΨΛ: ΒΜΤΛ: ΗΙΚ.** Taufa riſdi ſtino diſi uſtir Gamai buta fin, Taufa lapidem hunc poſuit in memoriam Gamai cognati ſui. Sic paſſim ΒΡΗΝΡ ΗΙΚ. brudur fin; & ΨΛΠΝΡ ΗΙΚ, fadur fin; &c. **ΗΙΚΛ ΒΡΑΤ*ΗΝΡ**, ſina brothur, ſuum fratrem, Ol. Worm. regum Dan. ſerie altera² Hinc adverbium Anglo-Saxonicum ſyndelicē, vel ſyndelicē, propriè. pe anbettað æſteþ haligum ſyndelicum ſyndelicē **I** ſyndelicē, conſitemur, ſecundum ſanctos patres, propriè, & veraciter patrem, filium, & ſpiritum ſanctum, &c. Bed. H. E. p. 301. A Goſhico **SYES**, ſuns, petendum exiſti-

mo Francicum ſuaso, domesticus: inti fianta mannes fin huſ ſuaso, & inimici hominis domestici ejus, Tatian. XLIV, 23. oba ſie then hiuuiskes fater Belzeebub hiezun uiuo mihiſlo mer ſine ſuafon, ſi patrem familias Beelzeebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus, ibid. 17. ³ On **þiſ** antepaſtan liſe, in bac præſenti vita, Boeth. p. 117. ⁴ Pro **SΛ**, occurrit **SΛN**, Job. ix, 19. ⁵ Nota quod **ΦΛΤΛ** ob majorem, ut opinor, emphafin, etiam cum masculinis & foemininis jungatur; quemadmodum etiam neutrum **ðat** Anglo-Saxonum: ut, **ðiſ** pe beþeriaſ **þat** cen-ninde piſ, ſi enixam mulierem prohibeamus, Bed. H. E. p. 89, **hpæt** pe piton and leopniað on Lpiſter bocum. **þat** **þat** piſ he þeþ þeopiede bloðer floþnýſſe. heo eadmobilice þeþ cumende æſteþ dƿihtner bæce. **I** gehƿan þeþ biſ hƿægeley, novimus namque quod mulier, quæ fluxum patiebatur ſanguinis, poſt tergum &c.

lað eop recgan rume fputelunge nu be þam halgum tibum he pe healbað. þat ge rum aðyt ðæpon to cnapan magon, cod. ms. in sermone ad populum in octav. Pentecostes. Non dicitur tamen þanon pro on þene, vel þamon pro on þam.

XVII. hýt, vel hit (à quo, rejectâ aspiratione derivatur nostrum it) est pronomen * neutri generis, id significans: ut Matth. i, 20, ðat on hiue acenneð is. hýt is of þam halgum gaste, quod ex ea natum est, id ex spiritu sancto est. vide Matth. vi, 19. Marc. x, 21. xi, 24. Huic hýt respondet apud Mæso-Gothos ITA. exempla videat studiosus lector Marc. iv, 16. ix, 36. xv, 46. iv, 37. Nota vero quod hýt, quamvis neutri generis, usurpetur maxime in respondendo quæstioni, qua quis sit aliquis, interrogatur, pro he, & heo: ut, ic ræde eop þ ic hýt eom: re hælend cƿæþ. ic hýt eom, Job. xviii, 8.

XVIII. Pronomen relativ. hpilc, hpilce, qui, quæ, quod, à G. ΘΕΛΕΙΚΣ, vel ΟΙΛΕΙΚΣ, sic decl.

Numerus singularis.

Nom. hpilc, qui, quod.

Gen. hpilcer.

Dat. hpilcum.

Acc. hpilcne.

Abl. hpilcum.

Nom. hpilce, quæ.

Gen. hpilcepe, hpilcepe.

Dat. hpilcepe, hpilcepe.

Acc. hpilce.

Abl. hpilcepe, hpilcepe.

Numerus pluralis.

Nom. hpilce, qui, quæ, quod.

Gen. hpilcea.

Dat. hpilcum.

Acc. hpilce.

Abl. hpilcum.

Hpilc etiam significat, quis, qualis, quisque. ƿpa hpilc ƿpa, quisquis: ut ƿpa hpilcne ƿpa hi bædon, quemcunque rogarerint, Marc. xv, 6. à hpilc, eliso l, est Angl. which, in veteribus whilt. Nota etiam quod æghpilc [euphonice pro ælchpilc, ut æghƿær ubique, pro ælchƿær] sit pronomen distributivum, quod reddendum est per quisque, unusquisque, quilibet, quivis, singuli: ut æghpilc ðæg hæfþ genoh on hiȝ agenum ymb-hoȝan, cuilibet diei sufficiunt suæ perturbationes, Matth. vi, 34. legitur quoque gehpilc, unde gehpilcne, qualitas. anpa gehpilc, unusquisque.

Præterea, re, reo, i þe, þeo, þat, apud Anglo-Saxones, induunt naturam pronominis relativi qui, quæ, quod, ex. gr. Aeneas re ouerþriþe Turnum, Aeneas, qui vicit Turnum. I ȝyt þa rona ȝemetæþ arran folan oþer ȝæne nan man ȝyt ne ȝæt, invenietis pullum ligatum, super quem nemo hominum adbuc sedet. re pær, qui erat, Luc. i, 23. re is genemned Zelotes, qui vocatur Zelotes, Luc. vi, 15. re pær læpa, qui erat proditor, vers. 16.

De postpositum pronominibus omnium personarum significat qui. ut, ic he ȝtanðe beforan ȝode, qui asto ante deum, Luc. i, 19. þu he gelyfðert, qui credidisti. re he com on ȝpihtner naman, qui venit in nomine domini, Marc. xi, 9. re mihtig is, qui potens est, Luc. i, 48. ȝæder ƿye þu he eapt on heofenum, pater noster qui es in celis. sic ge he, vos qui. ælc he, omnis qui, Matth. xix, 20. ealle þa he hýt gehyndon, omnes qui audierunt, Luc. i, 66. Alia exempla in plurali numero querat lector, Marc. x, 39, 42. Matth. ii, 16. iii, 11. Hisce addas: re man re he hiȝ gepealne mannian offlea, is qui volens servum occiderit. re he hine nedre offloȝe, is qui eum coactus occiderit, Spelm. concil. p. 356. 13. re he deð apeȝ mibban eandær ƿinne, qui tollit peccata mundi. Nota tamen, quod pro re he occurrit he he: ut he he on me belyfþ, qui credit in me. De he mid eallum mode on Eriȝt ȝetƿyed, qui tota mente in Christum confidit, Bed. H. E. p. 344. vid. cap. ii, reg. 7.

Notandum etiam est, quod pro þat vel þat non raro occurrit þatte, þatte, þat te, þat te: ut, ælc edƿirt, þatte Irod nr. þat is geþceaft, omnis substantia, que non est Deus, est creatura. Ðat etiam aliquando antecedens, aliquando relativum est, aliquando utrumque concurrit: ut, pit ȝculon ƿpa þeah recan þ þ pit ær myntan, nihilominus debemus id querere, quod modo memoravimus. Nu ic ongiȝe þ þ ic ær ȝmbe ƿpeode, nunc id intelligo, de quo modo dubitavi. Aliquando etiam ob majorem emphasin ter eleganter occurrit in oratione: ut, hpæt pær þ þ ic ær ræde þ ic nyrte, quid id erat, quod modo dixi me ignorasse. sic non minus eleganter gemitatur re ante he: ut, ȝonham re re he hine ȝonþencþ. re biȝ opmod. ac re re he hine ȝeamaþ. re bið on ƿpeoprunga, ille, qui de se male existimat, fit desperans; quem vero sui pudet, hic respicit, Boeth. p. 15.

Apud Mæso-Gothos pariter articulus per omnes casus & in omni genere, & in utroque numero, vicem pronominis relativi supplere solet, syllabicâ nimirum particulâ productus: exempli gratia:

* Neutri pro Neutrius habet Varro, secundo de Analogia. & Ausonius in epigrammate XLIX. ut,

Rufus vocatus rhetor olim ad nuptias,

Celebri fit ut convivio,

Grammaticæ ut artis se peritum ostenderet,

Hæc vota dixit nuptiis:

Et masculini & fæminini gignite,

Generisque neutri liberos.

¹ Supra notavimus de usurpari demonstrati-
ve, sicut hic relative; quem morem sequuntur an-
tiqui nostri scriptores, præsertim Robertus Lange-

land, auctor xx satyrarum, quibus titulus, The history of Pierce Plowman. exempla in plu-
rali numero, To lyth the lays, tho lovely
fowles made. ubi tho à ða, ut bone à ban-
stone à rtan. sic etiam legitur in alio loco, apud
eundem, wher tho thre dwell. But tho that
faine hem foles. sic ex þa, tum, tunc, fit con-
junctio tho pro then, ut, Peter quoth the
Prieste tho. I can no pardon synde.
I thanked Thought tho, that he me thus
taught. Cum multis aliis ejusmodi.

Num-

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
n. SÆI , & SÆZEI , qui.	n. SÆI .	n. ΦΛΙΕΙ .	n. ΦΩΣΕΙ , ΦΩΖΕΙ .
g. ΦΙΖΕΙ .	g. ΦΙΖΩΖΕΙ .	g. ΦΙΖΕΕΙ .	g. ΦΙΖΩΖΕΙ .
d. ΦΛΜΜEI .	d. ΦΙΖΛΙΕI .	d. ΦΛΙΜΕI .	d. ΦΛΙΜΕI .
ac. ΦΛΝЕI .	ac. ΦΛЕI .	ac. ΦΛНЗЕI .	ac. ΦΩСЕI , ΦΩЗЕI .

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
Nom. ΦΛΤЕI , ΦΩСЕI , quod.	Acc. ΦΛТЕI , ΦΩСЕI , quæ.	Nom. ΦΛТЕI , ΦΩСЕI , ΦΩЗЕI , quæ.	Acc. ΦΛТЕI , ΦΩСЕI , ΦΩЗЕI , quæ.

Nota quod **ΦΛММEI**, **ΦЛНЕI**, **ΦЛТЕI**, contrahantur ex **ΦΛММЛЕI**, **ΦЛНЛЕI**, **ΦЛТЛЕI**: **ИЗЕI** etiam significat qui apud Gotbos in singulari, Job. viii, 40. XII, 4. XIX, 12. & **ИЗЕI** in plurali, Luc. VIII, 13. XIX. **Ծylf**, idem, ipse, ipsummet, Ծylfe, eadem, ipsa, ipsamet, declinantur in hunc modum:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
Nom. Ծylf , ipse, ipsum.	Nom. Ծylfe , ipsa.	Nom. Ծylfe , ipsi, ipsæ, ipsa.	Nom. Ծylfe , ipsi, ipsæ, ipsa.
Gen. Ծylfer .	Gen. Ծylfne .	Gen. Ծylfpa .	Gen. Ծylfpa .
Dat. Ծylfum .	Dat. Ծylfpe .	Dat. Ծylfum .	Dat. Ծylfum .
Acc. Ծylfne .	Acc. Ծylfe .	Acc. Ծylfe .	Acc. Ծylfe .
Abl. Ծylfum .	Abl. Ծylfpe .	Abl. Ծylfum .	Abl. Ծylfum .

Ծylf, & Ծylfe, componuntur cum aliis pronominibus: ut **icԾylf**, egomet. **minԾylfer**, meimet. **perԾylfe**, nosmet. **uperԾylfpa**, noſtrummet. **heԾylf**, ille ipse. **hyԾylfer**, illius ipsius. **hiԾylfe**, illius ipsi. **hipaԾylfpa**, illorum ipsorum. **heoԾylfe**, illa ipsa. **hiperԾylfe**, illius ipsius. **heoparԾylfpa**, illarum ipsarum. **hytԾylfe**, Luc. XI, 17. Componuntur cum nominibus: ut, PetpurrԾylf, ipse Petrus, &c. Ծylf, & Ծylfe, oriuntur à Gotbicis **SIΛВА**, & **SIΛВХ**, ipse, ipsa, quæ sic declinantur:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
Nom. SIΛВА , ipse, &c.	Nom. SIΛВАНС , ipsi, &c.	Gen. SIΛВАНС .	Gen. SIΛВАНС .
Gen. SIΛВИНС .	Dat. SIΛВАНМ .	Dat. SIΛВАНМ .	Acc. SIΛВАНС .
Dat. SIΛВИН .	Acc. SIΛВАН .	Acc. SIΛВАН .	Abl. SIΛВАНМ .
Acc. SIΛВАН .	Abl. SIΛВИН .	Abl. SIΛВАНМ .	Abl. SIΛВАНМ .

Genitivum singularem & pluralem, unà cum dativo plurali, non ex certâ scientiâ, sed quantum liceret per analogiæ regulas, me hic posuisse lectorem moneo, & **SIΛВХ** nullos extare obliquos casus, saltem quos animadvertis, in Ulpilanæ versionis reliquiis; sed credo variari ad formam Exempli X, vel XIV. in cap. 3.

Componuntur etiam **SIΛВА**, & **SIΛВХ**, cum aliis pronominibus: ut **SI SIΛВХ**, ipsa, Luc. VII, 12. **АF MISSIΛИН**, à me ipso, Joh. VIII, 28. **ФИКSIΛИН**, te ipsum, Joh. VII, 4. **ИЗVIS SIΛВАНС**, vos ipsos, Luc. XVI, 15. Præterea **MISSХ** vox pronominalis immediatè postposita pronominibus pluralibus eundem valorem obtinet apud Gotbos, ac particula met apud Latinos in nosmet, vosmet; & pariter significat, ac **SIΛВА**, & **SIΛВХ**. ut **dn SIS MIS-SХ ANDRINNIN**, inter semet disputaverunt. **MIФ ИЗVIS MISSХ**, inter vosmet, vel vos ipsos. Legitur ⁸ **ФИС MISSАН**, te ipsum, Luc. X, 27. **САМХ** etiam apud Gotbos significat idem ac Ծylf, & Ծylca apud Anglo-Saxones, & τὸ αὐτὸν apud Græcos: ut **ФЛТА САМХ**, idem, vel id ipsum, Matth. V, 46, 47. **ИН ФЛММА САMIN ЛАNDА**, in illa ipsa regione, Luc. II, 8. **ФИZАI САMХN МИTЛДСХN ФИZЛIEI МИTЛД**, eadem mensura, quæ mensura fuerit, Luc. VI, 38. ab hoc **САMХ**, & forsan **САMЛ**, est Anglicum same.

Masculinum etiam Ծylc, emphaticè Ծylca, & foemininum Ծylce eandem habent significationem, ac eodem modo usurpantur apud Anglo-Saxones, & sic declinantur:

Num. sing.	Num. plur.	Num. sing.	Num. plur.
Nom. Ծylc.	Nom. Ծylce.	Nom. Ծylca.	Nom. Ծylcan.
Gen. Ծylcer.	Gen. Ծylcepe.	Gen. Ծylcpa.	Gen. Ծylcan.
Dat. Ծylcum.	Dat. Ծylcepe.	Dat. Ծylcum.	Dat. Ծylcan.
Acc. Ծylcne.	Acc. Ծylce.	Acc. Ծylce.	Acc. Ծylcan.
Abl. Ծylcum.	Abl. Ծylcepe.	Abl. Ծylcum.	Abl. Ծylcan.

Se Ծylca, ille ipse, reo Ծylce, illa ipsa, þær Ծylcan. illius ipsius, þær Ծylcan, illius ipsius, &c.

¹ Pro quo occurrit **ФИZС**, Luc. VIII, 41. **ФЛМ**, Matth. IX, 15. ⁵ Et **ФΩЗЕI**, Marc.

² Occurrit quoque **SEI**, per crasin, pro **СЕI**, Luc. II, 5. & VIII, 2. ³ Et **ФЛIMIZЕI**, plur. Luc. XX, 45. VII, 22. vide notam 5. p. 24. Matth. VII, 5. & **ФЛiZЕI**, Marc. IX, 1. ⁴ Et ⁷ Runice **ИДНР**, sialf. ⁸ Ni fallor pro **ФИK**:

XX. Spilc, *qualis*, declinatur ut hpilc, & rpilc, ut hpilce. hpilc, rpilc, *talis*, *qualis*. hyllic etiam *talis* significat. rpilc etiam usurpatur ad significandum incertum numerum, qui tamen ad certum, vel in defectu vel excessu, proxime accedit: ut, *þ brohte pýrt-geomang* and alepan rpilce hund-teontig boxa, & ferebat aromata, aloasque, quasi centum libras, Joh. xix, 39.

SYLLAEIKS, hic *talis*, **SYLLAEIKA**, hac *talis*, **SYLLAEIK**, tale, apud Gothos sic declinantur:

Numerus singularis.

Numerus pluralis.

n. SYLLAEIKS.	n. SYLLAEIKA.	n. SYLLAEIKAI.	n. SYLLAEIKAS.
g. SYLLAEIKIS.	g. SYLLAEIKAIS.	g. SYLLAEIKAISE.	g. SYLLAEIKAIS.
d. SYLLAEIKAMM.	d. SYLLAEIKAI.	d. SYLLAEIKAIM.	d. SYLLAEIKAIM.
ac. SYLLAEIKAN.	ac. SYLLAEIKA.	ac. SYLLAEIKANS.	ac. SYLLAEIKAS.

Ad hujus exemplum declinatur **OELAEIKS**, **OELAEIKA**, hic, & hac *qualis*. ¹ Dyllic & hyllic, hyllice, & hylce, hic, & hac *talis*, declinantur etiam ut hpilc & hpilce, Matth. viii, 5. Spa hpilc rpa anne hyllicne onþehþ, quisquis unum *talem* accipit, Luc. ix, 9. næfpe pe hyllicne ge- rapon, nunquam *talem* vidimus, Marc. ii, 12. vide Luc. ix, 9.

XXI. Hpa, indefinitum, & interrogativum, *qui*, *quis*, *qua*, & *hpæt*, *quod*, sic declinantur: Nom. Hpa, hpæt. Gen. hpæf. Dat. hpam, hpæm. Acc. hpæne, hpone. Abl. hpam, hpæma exempla: hpa realde þe ðiȝne anpealþ, quis tibi dedit hanc potestatem, Matth. xxi, 23. ðerþyþed þær all þu cearþþe cuehende, hua iþ þir, commota est universa civitas dicens, quis est hic? cod. evang. interl. Cott. raga me. hpa dyde þ runne rtod ane tib dagar. Ic þe recȝe. loȝue, Quæst. & Resp. inter Adrianum & Ribeum. ms. Cott. hpæt runu iþ he, cuius est filius, Matth. xxii, 42. Hpæne rece ge, quem quæritis, Joh. viii, 4, 7. hi gereah on hpæne hig onþærtodon, videbunt in quem transfixerunt. Gif hpa þuþh lape and þuþh bobunge goder bebova hpone þrami hir po gecyrreþ, si quis per doctrinam & prædicationem divini mandati quem ab errore suo convertat, Spelm. Conc. p. 612. Hpæt, quid: hpæt yfeleþ dið he? quid mali fecit, Marc. xv, 4. Item, aliquid, paululum: ut, hpæt maje, aliquid amplius. I þær man lyþpæt hpæt gedo, & si quis illic aliquid damnum intulerit, concil. Spelm. p. 128. Gif þyfþer hpæt gelimp, si tale aliquid accidat, id. p. 370. Item, quis, quæ, quid, qualis, quale, quantum: I hlotu puppon. hpæt ge- hpa name, & sortem mittebant, quid, vel quantum, quisque tolleret. I þohte hpæt reo gheting yæne, & cogitabat, qualis ista salutatio esset. penþ þu hpæt býþ þir cnapa, quis putas, erit iste puer? I hi þa rpynedan hpæt, I hponan he þær, & tum inquirebant, quis, & unde esset, Bed. H. E. pag. 103. Hpæt etiam præposito verbo loca, i. e. videsis, significat universaliter, & indefinite omne quod, quicquid, quodcunque: ut, rona rna hi þram pumrang tangon. pýrcen loca hpæt þonne þearf ry, quam primum à cantu matutino venerint, in omne opus necessarium incum- bant. pýrcen ríþhan on & non loca hpæt him man tæce, deinde ad nonam [horam] in opera quæcunque mandata incumbant, reg. monach. XLIX. usurpatur etiam à querentibus de aliquo, quis sit? pro hpa: ut, hpæt iþ he? Job. XIII. 25. huæt iþ þer manneþ runu, Job. XII, 34. Hpæt huȝu, hpæt hƿegu, hpæt hƿeȝ, Dano-Saxonice huot-huoȝo, aliquid, aliquantulum, parum, paulum, him biþ hpæt hƿeȝ pana, aliquid illi deest, Boeth. Aelfredi p. 81. pilnað ælce dæȝ hpæt hƿeȝ þyfþer populuþ penan, quotidie aliquid desiderat divitiarum harum mundanarum, p. 57. legitur etiam hpæt hƿeȝuniga: ut, ne miht nanopuht lubbender þær eoþhan bƿucan ne þær pæteþer. ne on nauhƿum eapðigan ƿop cýle. Gif þu hi hpæt hƿeȝuniga piþ kþp ne gemengðer, nibil vitam habens posset neque terrâ neque aquâ frui, neutramve earum habitare, nisi tu eas modice cum igne temperasses. occurrit etiam hpæt hƿeȝanungeþ: ic pene þeah þ ic hpæt hƿeȝanungeþ þe upahoþe of þær unþotneþe, videor mibi tamen te ex tristitia parum elevasse, Boethius Aelfredi, p. 78. legitur etiam æghpa, & æghpæt euphonice, pro ælchpa, & ælchpæt quisque, quæ- que, quodque; quilibet, quælibet, quodlibet; quivis, quævus, quodvis; omnis, omne: ut God æghpæt pealt, deus omnia gubernat, vel deus quodque gubernat. he rceal on æghpæt hine teon, ad quod- libet se ducet. hoc etiam referendum est, rpa hpa rpa, quicunque, quisquis. ut, rpa hpa rpa mid fullon pillan hir mot pent to þam yfum. De he æp ƿoplet, quisquis cum plenaria voluntate animum suum ad mala vertit, quæ prius deserebat, Boethius Aelfredi, p. 102. ƿorþan de rpa hpæt rpa þuþh dyriȝe gebon biþ, quoniam quicquid stulte fit, Boeth. p. 37. denique legitur ge- hpa, & gehpæt: ut, ne mæȝ hæleþa gehpæm hir on munte lange gelærtan, nemini diu man- sura est domus in monte structa. rpa biþ anpa gehpæt monna moþefam micclum apegede, sic cuiuslibet ex hominibus solis mens elevata est, Boeth. Aelfredi. Donne rceal þu georne geholian gehpæt þær þe to heora pillan belimpþ, tum quodcunque illi forte volunt, tibi id ferendum est, Boeth. ellesr hpæt, illud, istud, alterum, aliud: Donne luþþ rum þær. rum ellesr hpæt, tum al- ter hoc, alter istud amat, vel tum ille alterum, hic autem aliud amat. Boeth. p. 74.

OAS, quis, aliquis, **Oꝝ**, quæ, aliqua, apud Gothos, & **Oꝝ**, quid, aliquid. **OAS**, & ni fal- lor **Oꝝ** & **Oꝝ**, sic declinatur: Nom. **OAS**. Gen. **OIS**. Dat. **OAMMA**. Acc. **OAN**. Abl. **OAMMA**. **GÆL** **OIS** **Oꝝ** **AĽHꝝLID**, ē m̄s n̄ iouisphârtosa, Matth. xix, 8.

¹ Apud Chaucerum thilk, thik, thuk. ² No- diei, sed diei æquinoctialis, ut loquitur Plinius, stra est hora tertia pomeridiana, non cuiusque Naturalis Historia, II, xvii.

legitur **OE** pro quid. **ΩΛΚΓΑ**, & **ΩΛΚΓΩ**, quis, quæ, quid, vel quod, unde gen. **ΩΛΚ-**
ΓΙΣ, dat. **ΩΛΚΛΜΜΑ**, & acc. plur. **ΩΛΚΛΝΣ**, quos. Significant etiam *unusquisque*,

unaquaque, *unumquodque*. Pro **ΩΩ** etiam legitur **ΩΩΝΩ** Marc. vi, 2. **ΛΙΝΩΛΚΛΝΩ**.

īra īgrō, *singulos*, *unumquemque*, Luc. XVI, 5. à nominativo **ΛΙΝΩΛΚΓΑ**.

XXII. **Lehpā**, *quisque*, *gehgilce*, *queque*, *gehgilc*, *quodque*. **Hpa** & **hpilc** supra declinantur.

XXIII. **Spahpā**, *quisquis*, *rphgilce*, *quæqua*, *rphgilc*, *quicquid*.

XXIV. **Aēnīg**, *quissiam*, *quodpiam*, *ænīge*, *quæpiam*, variantur in modum sequentem:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.
Nom. Ænīg .	Nom. ænīge .	Nom. ænīge .
Gen. ænīger .	Gen. ænīgrē .	Gen. ænīgrā .
Dat. ænīgum .	Dat. ænīgrē .	Dat. ænīgum .
Acc. ænīgne .	Acc. ænīge .	Acc. ænīge .
Abl. ænīgum .	Abl. ænīgrē .	Abl. ænīgum .

Pro **ænīg** legitur ¹ **æni**, Spelm. conc. p. 469, 7. ne mæg **æni** lece, non potest medicus quispiam. ex ne & **ænīg** fit **nænīg**, nullus nemo: **nænīg** alþermanna, nullus senatorum. Spelm. conc. p. 183.

Ænlipic, vel **ænlipið**, *singuli*, *singularis*, & **ænlipīge**, *singulæ*, *singularis*: Nom. **Ænlipīð**, **ænlipīge**. Gen. **ænlipīger**, **ænlipīgrē**. Dat. **ænlipīgum**, **ænlipīgrē**. Acc. **ænlipīgne**, **ænlipīge**. Abl. **ænlipīgum**, **ænlipīgrē**. **Lehpæd**. *modicus*, *a*, *um*, *paulus*, *paululus*, *a*, *um*: ut, eala ge gehpæder geleafan, o vos modicae fidei! Matth. vi, 30. Ic eom gehpæd tib mid eop, *modicum tempus vobisum sum*, Joh. XIII, 34.

XXVI. ² **Sum**, *aliquis*, *quidam*, *aliquid*, *quoddam*, & **rumē**, *aliqua*, *quædam*, sic declinantur:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.
Nom. Sum .	Nom. rumē .	Nom. rumē .
Gen. rumer .	Gen. rumpe .	Gen. rumpa .
Dat. rumum .	Dat. rumpe .	Dat. rumum .
Acc. rumne .	Acc. rumē .	Acc. rumē .
Abl. rumum .	Abl. rumpe .	Abl. rumum .

Sum etiam non raro idem significat, quod ² an indefinite sumtum denotat; ut, and þa pær on **rumē** cýningar. þære **rumē** pær **Æhelhepe**, & aliqui erant reges, ex quibus unus **Æthelberus** fuit. sic in numero singulari: on **Heptodei** dagum Iudea cýninger pær **rum** raceps on naman Zachariar, fuit in diebus Herodis, regis Judææ, sacerdos nomine Zacharias. Þa pær **rum** consul þe hepetohha hataþ. Boetius pær haten, **tum consul erat** (nos ducem vocamus) nomine Boetius. Boeth. cap. 1. Significat etiam incertum numerum, sed ad certum proxime accedentem: ut, Þa pær on hi **rumē** ten geap on þam **gepinne**, *circiter decem annos bellum gerebant*, Boeth. p. 114.

Aliquis etiam apud *Anglo-Saxones* exprimitur indefinite per man: ut, **gīf** cýning æt manneñ ham **þrincæþ**, si rex in domo alicujus compotaverit, Spelm. conc. p. 127, 128. **Aliquid**, *aliquantum*, vel *paululum*, exprimitur etiam per **hpæthugu**, **hpæthpugu**, **hpæthpega**, **hpæthpigu**: ut, Brieotene **hpæthpugu** fæc ribbe hæfde, *Britannia per aliquod tempus pacem habuit*, Bed. H. E. p. 8. ubi pro **hpæthpugu** legit codex B. **rum**. **Hpilce** hugu etiam idem valet, ac **rum**: ut, haþ þat mode **hpilce** hugu **rcylbo**, *habet iste animus aliquem reatum*, p. 95. **æthpæg** etiam significat *aliquid*, *æthpega*, *gu*, *aliquantum*.

Sum, & **rumē** A.S. respondent **SNMS**, & **SNMΛ** apud Gothos, quæ declinantur hoc modo:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.
Nom. SNMS , <i>quidam</i> , <i>quoddam</i> .	Nom. SNMΛ , <i>quædam</i> .	Nom. SNMΛ , <i>quædam</i> .
Gen. SNMIS .	Gen. SNMΛIZΩS .	Gen. SNMΛIZΩS .
Dat. SNMΛMMΛ .	Dat. SNMΛI .	Dat. SNMΛI .
Acc. SNMΛNΛ .	Acc. SNMΛ .	Acc. SNMΛ .
Abl. SNMΛMMΛ .	Abl. SNMΛI .	Abl. SNMΛI .

SNMS, & **SNMΛ**, significant etiam *unus*, *a*, *um*.

XXVII. An, **æn**, *unus*, *um*, & **ane**, *una*, *declinantur in hunc modum*: Nom. **An**, **æn**, *ane*. Gen. **aner**, *anpe*. Dat. **anum**, *anpe*. Acc. **anne**, *ane*. Abl. **anum**, *anpe*.

Eodem modo nan, *nullus*, pro quo occurrit aliquando noan: ut in chartâ Hen. III. suprà ci-tatâ. Ab **an**, *unus*, deducitur etiam *ana*, *aner*, *anum*, *solus*: ut, pe **recolun** on hine **gelyfan**. **pon**

¹ Inde Acc. **Ænnine**. ² Nota quod **rum** de-notet *incertam aliquam personam* in dñna, Matth. xxvi, 19. & *quendam numerum*: ut, *rumē hund rcipa*, *centum circiter naves*.

þon he is rōf Goð. Tāta almihtig, debemus in illum credere, quia verus dēs est, & solus omnipotens, ms. cui titulus, de fide cath. in bibl. Bodl.

An, ane, indefinite aliquando sumitur: ut, he polde abræfan ænne æbeling re pæf Lýne-heapd haten, voluit expellere quendam clitonem, qui Cyneheardus nuncupatus erat, chron. Sax. Gibs. an. CCLV. Deducitur autem hoc numerale à Goth. **ΛΙΝΣ**, **ΛΙΝΛ**, **ΛΙΝ**, quæ sic declinantur:

Numerus singularis.

Nom. **ΛΙΝΣ**, **ΛΙΝ**.Gen. **ΛΙΝΙΣ**.Dat. **ΛΙΝΛΙΜ**.Acc. **ΛΙΝΛИ**, **ΛΙΝ**.Abl. **ΛΙΝΛИМ**.Nom. **ΛΙΝΛ**.Gen. **ΛΙΝΛИЗ**.Dat. **ΛΙΝЛI**.Acc. **ΛΙНЛ**.Abl. **ΛИНЛI**.

Notandum, quod **ΛΙΝΣ**, **ΛИНЛ**, **ΛИН**, non tantum significet *unus*, sed etiam *situs*; & quod ab eo sunt alia pronomina: ut, **ΛИНЛИЛ**, *unicus*, **ΛИНЛХ**, *unica*. **ΝΙΛИНШНН**, *nemo*. **ΛИНЛММЕННН**, *nemini*, Joh. xviii, 9. **ΛИНОЛКСЛНЕЛ**, *unicuique*, Luc. iv, 10. **ΛИНЛХНН**, *ullus*.

XXVIII. Agen, & agene, *proprium*, *a*, *um*, à Goth. **ΛИГИН**, *propria*, vel *peculiaris possessio*, sic declinantur: Nom. Agen, agene. Gen. agener, agenpe. Dat. agenum, agenpe. Acc. agenne, agene. Abl. agenum, agenpe.

Hpene, hpon *պակեր*, *aliquantum*, *paululum*: ut, pycente hpon, *operarii pauci*. hpon *ցօրուո*, *pauci eleci*, codd. interlin. evang. Rusbw. & Cott. Inde *Anglorum Borealium իհունե*, pro *exiguo numero, parvo parcoque pondere, aut mensura. occurrit etiam hpene*.

XXIX. Eall, & calle, *omnis, omne, totus, a, um, omnis, omne*, sic declinata:

Numerus singularis.

Nom. ¹ **ЕАЛ**.Gen. **ЕАЛІР**.Dat. **ЕАЛЛУМ**.Acc. **ЕАЛЛНЛ**.Abl. **ЕАЛЛЛМ**.

Nom. calle.

Gen. calpe.

Dat. calpe.

Acc. calle.

Abl. calpe.

Numerus pluralis.

Nom. ealle.

Gen. ealpa.

Dat. eallum.

Acc. calle.

Abl. eallum.

Eall, æll, vel all, in compositione ² *præstantiam, perfectionem, & plenitudinem* denotat: ut in almihtig, allpalba, omnipotens, Dei epitheta, apud Cædm. p. 7. l. 18. hinc apud Anglos Allmighty, allsufficient, allseing, &c.

In lingua Gothicâ, **ΛЛЛС**, **ΛЛЛЛ**, **ΛЛЛ**, *totus, a, um, omnis, omne*, sic declinantur:

Numerus singularis.

Nom. **ΛЛЛС**.Gen. ³ **ΛЛЛІС**.Dat. **ΛЛЛЛМ**.Acc. **ΛЛЛЛНЛ**.Abl. **ΛЛЛЛМ**.

Numerus pluralis.

Nom. **ΛЛЛЛІ**, **ΛЛЛЛХ**.Gen. ⁴ **ΛЛЛЛІЗ**, **ΛЛЛЛІХ**.Dat. **ΛЛЛЛІМ**.Acc. **ΛЛЛЛАН**, **ΛЛЛЛХ**.Abl. **ΛЛЛЛІМ**.

Cum **ΛЛЛЛІ** jungitur **ΛЛЛЛХ**, majoris emphaseos gratiâ, ac si Latinè diceretur *omnes omnino*, Marc. xi, 32. vide etiam Luc. iv, 22.

XXX. Ælc, ælce, *omnis, omne, quisque, quemque, quodque*: ut, ælc þæra he bit. he onþehð, quisquis enim petit, accipit. ælc god tjeor. býrþ godre perþmar, *omnis arbor bona fructus bonos gignit*, Matth. vii, 17. ælc Ljutzen man rœal æfter rihte cunnan ægðer ge hiſ patær noſteř ge hiſ cneban. ms. bibl. Bodl. cui titulus, *de fide catholicæ*. Nom. Ælc, ælce. Gen. ælcer, ælce. Dat. ælcum, ælce. Acc. ælcne, ælce. Abl. ælcum, ælce.

XXXI. Æghpilc, æghpilce, *unusquisque, unaquaque, unumquodque*, declin. ut hpic, hpic. vid. supra R. 18. Lehpæhe, uterque, promiscuus. þær pæf mycel pæl gerlægen on gehpæhe hond, ex utræque parte strages magna erat, chron. Sax. Spa hæþer, & ypa hæþer ypa, uter, utervis, utercunque, & pro rualhæþer, per syncopen, yæþer.

XXXII. Oþer, oþere, alter, *a, um, aliis, a, ud*, declinantur secundum communem formam, ut & naþer, naþer, naþor, neuter. usurpatur autem pronomen oþer in orationis constructione ut *alter* apud Latinos: ut, and hý ræjon on tƿam gefyltum. on offrum pæf Bachræg I Healfdene þa hæþenan cýningar. I on offrum ræjon þa eoþar, *divisi autem erant in duas turmas*,

¹ Ab eall, vel all, fit allic, *catholicus*. þone allican geleafan, fidem catholicam, Bed. H. E. p. 302. þær allican geleafan, fidei catholicæ, ibid.

in margine, eallican. ² Vide Grammaticæ Francicæ cap. v, 30. ³ **ΛЛЛІС**, Luc. xviii, 12.

⁴ Legitur **ΛЛЛЛІМ**, mīnaw, Luc. iv, 20.

GRAMMATICA ANGLO-SAXONICA, &
30
quarum alteri præfuerunt Bachsegus & Healfdenus, pagani reges, alteri comites, chron. Sax. Gibs. an.
DCCCLXXI. oþer, & oþene, respondent in Gothicā **ΛΝΦΛΚ**, & **ΛΝΦΛΚΛ**, quæ sic declinantur:

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
n. ΛΝΦΛΚ.	n. ΛΝΦΛΚΛ.	n. ΛΝΦΛΚΛI.	n. ΛΝΦΛΚΛS.
g. ΛΝΦΛΚIS.	g. ΛΝΦΛΚΛIZS.	g. ΛΝΦΛΚΛIZE.	g. ΛΝΦΛΚΛIZR.
d. ΛΝΦΛΚΛMMI.	d. ΛΝΦΛΚΛI.	d. ΛΝΦΛΚΛIM.	d. ΛΝΦΛΚΛIM.
a. ΛΝΦΛΚΛAN.	a. ΛΝΦΛΚΛ.	a. ΛΝΦΛΚΛANS.	a. ΛΝΦΛΚΛS.
a. ΛΝΦΛΚΛMM.	a. ΛΝΦΛΚΛI.	a. ΛΝΦΛΚΛIM.	a. ΛΝΦΛΚΛIM.

XXXIII. ² Ægþer, uterque, ut, nūm into he of eallum clænum nītenum reoþen ¹ reoþen ægþer gecynder ¹ of fægelcinn reoþen ¹ reoþen ægþer gecynder, ex omnibus animalibus mundis tollis septena & septena, utriusque generis; & de volatilibus septena & septena, utriusque generis. pro ægþer occurrit saþe auþer, ouþer, oþfer: ut, ne can þapa idera oþfer gæta beopna neapert, neutra virginum adhuc consortium virorum novit, Cædm. liii, 16. heora ægþer, alteruter. ægþer ðe, ðe, tam, quam: ut, ægþer ðe mid pīge. ðe mid pīdome, tam sapientia, quam prudentia, præfat. Alfred. ad Wulfsg. Declinatur secundum communem formam ægþræþer, idem: ut, ægþræþene þapa pæpon on dƿohtnunge munuc-lifær geōpnlice, ¹ pæl ȝeleþer, utrique monachicæ vita disciplinâ studiose, & probe erant insfructi, Bed. H. E. p. 276. ¹ þa munecas hær gæta helod, he of ægþræþean cýnne ȝeromnode. ¹ mid him bƿohte, & monachos inibi collocavit, quos de utrâque natione collectos adduxerat, ibid. Nohræþer, ne aliquid, nihil: þat beþeþe þat noþræþer ȝyrja beon ne rœolde, prohibuit, ne aliquid horum fieret. Alter aliquando scribitur nahræþer:

XXXIV. Apht, vel apuh̄t, & per aphæresin ³ piht, puht, & per contractionem auht, & uht, significat ⁴ aliquid: ut, ƿorþam ic ne dƿurþt gedýþrtlæcan þær minja apuh̄tfeala on geƿruna rettan, quoniam non audebam præsumere meorum aliquid scripto committere. Hinc ⁵ napiht, napiht, nauht, vel naht, nihil: ut, naþe heo ýffær napiht, nihil habeat hereditatis, conc. Spelm. p. 367. ¹ hig nanon men naht ne ƿædon, Marc. xvi, 18. ƿeþol mot ælcær mannej afandian ƿræþer he ⁶ aht jy oððe naht, diabolo licet unumquemque probare, an aliquid sit, vel nihil. ne biȝnobe he nat man. ƿorþam he nan æri he nær þapa he auht oððe nauht pophte, nemo tibi exemplum præbuit, propterea quod eorum, qui aut aliquid, aut nihil operati sunt, nemo ante te erat, Boethius Alfredi. p. 77. legitur in plurali nauhtaj: ut, þonne ne biþ hi nauhtaj buton anlicner þ mon mæg ȝerion þ hi ȝio men pæpon, tum nihil aliud sunt, nisi imagines, quibus videatur ipsos olim homines fuisse, Boethius Alfredi. p. 113. Hinc etiam ælc-uh̄t, quicquid, & nan-uh̄t nihil. Ad aht & naht proximè accedunt Anglica ought, nought. Apht Anglo-Saxonum proximè etiam accedit ad suam originem **ΥΛIHT**, res quevis, aliquid, quod sic decl.

Numerus singularis.		Numerus pluralis.	
Nom. ΥΛIHT.	Nom. ΥΛIHTINS.	Gen. ΥΛIHT.	Gen. ΥΛIHTE.
Gen. ΥΛIHTAIS.	Gen. ΥΛIHTE.	Dat. ΥΛIHTAI.	Dat. ΥΛIHTIM.
Dat. ΥΛIHTAI.	Dat. ΥΛIHTIM.	Acc. ΥΛIHT.	Acc. ΥΛIHTINS.

Ex NI & **ΥΛIHT** fit NI^Y**ΛIHT**, nihil, Marc. vii, 12. Luc. iii, 13. Joh. xv, 5.

XXXV. **ΟΛSHNN**, quisquam. **NIΟΛSHNN**, nemo, nullus. **ΟΛZNH**, omnis. **ΟΛSNH SΛEI**, & **SΛ ΟΛSNH SΛEI**, quisquis, quicunque. quod est Francice, so hwaz so. Sax. ƿpa hƿa rpa, **ΟΛRGIZNH**, omnis, unusquisque, singuli. **ΟΛKGATR**, omnis. **ΦISΟΛMMEH SΛEI**, quicunque. **ΦISΟΛMMEH ΦEI**, cuiuscumque. **ΦISΟΛNZH SΛEI**, quicunque. **ΦISΟΛΦΛTEI**, quodcumque. **ΦISΟΛZNHΕI**, quicunque. **ΦISΟIZNΗΦEI**, quodcumque. **ΦISΟΛHΦEI**, quicquid, quæcumque. **ΦLTΛΩΛΦEI**, quodcumque. **NIMΛNNΛHNN**, nemo. **MΛNNHNN**, vel **MΛNNHNN**, nemo. **ΟΛΦΛK**, quis? & quid? interrogativè de duobus. **NIΟΛNNN**, nemo, Joh. vii, 46.

Ætgæðeþe usurpatur aliquando pronominaliter pro ambo: exempli gratia, ætgæðeþe biðon gehalben, ambo conservantur, Matth. ix, 17. in ms. codice evangeliorum interlineatorum Cottoniano.

¹ **ΛΝΦΛΚΛNN**, Luc. vii, 19, 20. ² In-de Anglicum, either. ³ Piht & puht significant etiam nominaliter rem, creaturam, animal: ut, ne mæg ic nane ƿrica puht ongiutan he unȝened luyt ƿorþeophan, nulla animantia cognitio, quæ sua sponte cupiunt periire. Boeth. Alfredi. p. 89. ælc puht ƿrom Iude, omnis creatura a Deo, ibid. p. 7. ælcere puhte if gecynb,

cujusque rei natura est, p. 92. ⁴ **TIΛ** forsitan significat aliquid, Luc. vi, 7. ⁵ Legitur & nænig puht: ut, þær nænig puht pyl ȝerþunger on ȝerþen beon miht, ibi nihil putei fontani sperandum erat. ⁶ Eadem phrasis apud Latinos reputatur: namque tu solebas Meas esse aliquid putare nugas, Catull. Ti enas apud Græcos significat etiam esse alicuius pretii.

Regulae.

Regulae.

1. In lingua Gotb. quando nominativus masculinus adjectivi, vel pronominis adjectivi naturam habentis, definit in S post aliam consonantem, formatur neutrum singulare abjiciendo S finale: ut, à **MEINS**, *mens*, **MEIN**, *meum*.
2. Neutrum plurale fit à singulari addendo **A.** ut à **MEIN**, *meum*, **MEINA**, *mea*.
3. Neutrum singulare, & plurale in obliquis formatur ut masculinum, excepto accusativo, qui semper similis est nominativo: ut in exemplis **ΓΛΩΣ**, & **MEINS**. in aliis exemplis ubi neutrum non exprimitur, brevitatis gratia, semper subintelligitur.
4. Quando masculinum definit in simplicem consonantem, neutrum etiam in eadem terminatur: sic **NNSAK** significat *noster*, & *nostrum*.

CAPUT SEXTUM.

De nominibus numerorum.

QUAM ad facilius addiscendam Linguam Anglo-Saxoniam maximè Philo-Saxonibus interfit sci-
re numeralia, quæ proximè ad pronominum naturam accedunt; rem non ingratam di-
scentibus me facturum spero, si ea hic apposuero.

Cardinalia.

I. An, ane, an, unus, a, um. Gotb. **ΛΙΝΣ**, **ΛΙΝΛ**, **ΛΙΝ**. Ang. one. Run. **ΗΚ**, **ΗΤ**, **ΗΤΤ**, einer, ein, eitt. Islandice **eyen**, **cyn**, eitt, vel **einn**, ein, eitt. Tregen, tƿig, duo, tƿa, duæ. Gotb. **ΤΥΛI**, **ΤΥΛS**, **ΤΥΛ**, duo, a, o. **ΤΥΛΔΛΩΣ**, duorum. **ΤΥΛIM**, duobus. ¹ **ΤΥΛNS**, duos. Ang. two. Run. **tuier**, **tuær**, tuo, vel tu. Ðƿy, þneo, tres, tria. Gotb. **ΦRINS**. Ang. three. Run. **þryr**, **þryar**, **þriu**, vel **þry**. ² Feopen, quatuor. Gotb. **ΕΙΔΥXK**, **ΕΙΔΠK**. Ang. four. Run. **ΨΙΠΧN**, fiubur, vel fioorar, fiorar, fiegur. Fip, quinque. Gotb. **ΕΙΜF**. Ang. five. Run. **ΨΙΨ**, fem, vel fimm. Six, sex. Gotb. **ΣΛIHS**. Ang. six. Run. **ИЛЖИ**, siabs, vel sex. Seo-
pon, septem. Gotb. **ΣΙΒНN**. Ang. seaven. Run. **ИЛП**, sian, vel sio. Eahta, octo. Gotb. **ΛH-**
ΤΛI. Ang. eight. Run. **ΛTTA**, atta, vel aatta. Nigon, novem. Gotb. **ΝИНN**. Ang. nine.
Run. **ИЛП**, niu. Tyn, decem. Gotb. ³ **ΤΛIΗНN**, de quo Junius: primitus forte fuerit **ΔΛIКL**,
& mutato K in aspiratam, **ΔΛIHL**, **ΤΛIHL**, **ΤΛIHНN**, & contracte tyn. Ac fortasse quo-
que ex **ΔL**, non modò **ΤΛIHНN**, sed & **TIG** olim dixerint Gothi, quod postea videri possunt
observasse in cardinalibus minoribus: ut **ΤΥΛIMTIG**, viginti, q. d. bis decem, &c. In ma-
joribus vero numeris cardinalibus **ΤΛIHNDA**, vel **ΤEHNDA**, postponebant loco **TIG**, ut
in **ΛHΤΛIHTEHНND**, octoginta. **ΝИНNTEHНND**, nonaginta. **ΤΛIHNNTЛIHNND**,
vel **ΤΛIHNNTTEHНND**, centum. quæ tantundem significant, ac si dicas, octies dena, novies
dena, decies dena. Anglo-Saxonice, tyn. Ang. ten. Run. **TI**, **ΤI**, **ti**, **tiu**. Endlufan, ændlefian,
undecim. Ang. eleven. Run. **ΛMIPD**, alliu, vel ellefu. Tpelf, duodecim. Gotb. **ΤΥΛLIS**.
vel **ΤΥΛLIF**, numerus (inquit Junius) in quo unitates duæ & relinquuntur supra denarium,
unde tota numerandi ratio de novo planè resumitur, ac veluti redintegratur. Pari modo en-
lufon, vel anlufon Anglo-Saxonibus sunt undecim. Tpelf. Ang. twelve. Run. **ΤАМ**. tolf.
Ðpeotyne, tredecim. Ang. thirtæn. Run. **ΤKRITTL**, tibrettan. Feopeptyne, quatuordecim.
Ang. fourteen. Run. **ΨИРТЛ**, furtan, vel fiortan. Fiftyne, quindecim. Ang. fiftæn.
Run. **ΨIΨTЛ**, femtan. Sixtyne, sexdecim. Ang. sixtæn. Run. **ИЛЖИTL**, sixtan. Seofontyne,
septuadecim. Ang. sedentæn. Run. **ИЛПTЛ**, sian. Eahtatyne, octodecim. Ang. eighttæn.
Run. **ΛTRTЛ**, artan. Nigontyne, novemdecim. Ang. ninetæn. Run. **ИЛКTЛ**, niuntan.
Tpentig, viginti. Ang. twenty. Run. **ΤIПK**, tiuhu. An **τpentig**, viginti, & unum. Ðpit-
tig, triginta. Gotb. **ΦKINSTIGNNS**. & **ΦKICETIGI**: **SYE GEKE ΦKICETIGIY**,
quasi annorum triginta, Luc. iii, 23. Ang. thirty. R. **ΤKRITIKI**, thriatibi. Feopeptig, qua-
draginta. Gotb. **ΕΙΔΥXKTIGNNS**. Ang. forty. Run. **ΨIПR ATIKI**, siauratibi. Fiftig, quin-
quaginta. Gotb. **ΕIMETIGNNS**. Ang. fifty. Run. **ΨIΨTIKI**, femtibi. Sixtig, sexaginta. Ang.
sixty. Run. **ИЛЖИTIKI**, siastibi. ⁵ Hundreofontig, septuaginta. Gotb. **ΣIБNNTIGNNS**.

¹ **ΤΥЕIHNQS**, **ΤҮЕIHNAIM**, etiam le-
guntur. ² Numeralia à IV ad C sunt omnium
generum. ³ **ΔКЛKМЛANS ТЛIHНNGA**,
drachmas decem, Luc. xv, 8. ⁴ Belfan, vel li-
fan apud A. S. significat reliquum esse, supereesse,

inde laflare, reliquum. Gotb. **ΛIБQS**, ab **ΛI-**
БIENLN, vel **ΛIENLN**, restare, supereesse.
⁵ Hic notandum, quod ab hoc numero LXX,
hund apud Anglo-Saxonos preponitur usque ad
hundtpelftig, cxx.

Ang.